

מבחן בתושבע"פ לכיתה ה'

נוסח ב'

מס' זהות	מ
שם משפחה	ד
שם פרטי	ה
שם ביה"ס	ה
כיתה + מס' כיתה	ה
סמל מוסד	ה
מקצוע	ה

מס' התלמיד/ה
באלפון

שם התלמיד/ה

הכיתה

שם בית הספר

שם יישוב בית הספר

72-TOSH-012-5B-SOF-net

721

← לפניכם מבחן בתושבע"פ:

- לרשותכם 90 דקות.
- קראו בעיון את כל ההוראות, וענו בתשומת לב על כל השאלות.
- אפשר לכתוב בעיפרון או בעט.
- בחלק מן השאלות הודגשו מילים חשובות. שימו לב למילים אלה.

← בשאלות שבהן אתם נדרשים לכתוב תשובה, כתבו אותה במקום המיועד לכך.

← בשאלות שבהן אתם נדרשים לבחור תשובה נכונה אחת מבין כמה תשובות, בחרו את התשובה וסמנו לידה .

← אם אתם רוצים לתקן את תשובתכם, מחקו את התשובה שסימנתם כך: , וסמנו ליד תשובה אחרת.

← אם תסמנו ליד יותר מתשובה אחת, התשובה תיחשב שגויה.

לפני מסירת המבחן –
בדקו היטב את תשובותיכם,
ותקנו לפי הצורך.

בהצלחה!

חלק א' – מעגל השנה

שאלה 1

בטבלה שלפניכם מופיעה רשימה של מושגים הקשורים לחגים שונים. כתבו ליד כל מושג לאיזה חג הוא קשור, ובאיזה חודש חוגגים את החג.

המושג	א. שם החג	ב. שם החודש
דוגמה: פרסום הנס	חנכה	כסלו
1. חבטת ערבה		
2. משלוח מנות		
3. ארבע כוסות		
4. מגילת רות		

שאלה 2

חכמים תקנו ארבע הוספות שונות בתפילת העמידה **בעשרת ימי תשובה**. סמנו ✓ ליד **ארבע** ההוספות האלה.

- עננו _____
- יעלה ויבוא _____
- על הנסים _____
- וכתוב לחיים _____
- זכרנו לחיים _____
- מודים דרבנן _____
- מי כמוך אב הרחמים _____
- בספר חיים ברכה ושלוש _____

שאלה 3

ביום כיפור **אסור** לנעול נעליים העשויות מחומר מסוים.

מאיזה חומר?

- 1 בד
- 2 עור
- 3 גומי
- 4 פלסטיק

שאלה 4

לפניכם משפטים הקשורים לארבעת המינים.

איזה מהמשפטים **לא** נכון?

- 1 לולב שאורכו 40 ס"מ הוא לולב כשר.
- 2 בגבעול של הדס כשר כל שלושה עלים יוצאים מאותה נקודה.
- 3 לולב כשר צריך להיות גבוה מהמינים האחרים לפחות בטפח.
- 4 ערבה שהעלים שלה יבשים היא ערבה כשרה.

שאלה 5

מה מתחילים לומר בתפילת מוסף של שמיני עצרת (שמחת תורה)?

- 1 ברך עלינו
- 2 מוריד הטל
- 3 ותן טל ומטר לברכה
- 4 משיב הרוח ומוריד הגשם

שאלה 6

על איזו מצווה מברכים את ברכת "שעשה נסים לאבותינו"?

- 1 הדלקת נר חנוכה
- 2 נטילת לולב בסוכות
- 3 משלוח מנות בפורים
- 4 אכילת מצה בפסח

שאלה 7

באחד מלילות החנוכה חזרו בני משפחה לביתם בשעה **תשע** בערב, ורצו להדליק את נרות החנוכה.
כיצד יש לנהוג במקרה זה?

- 1 יש להדליק את הנרות רק אם יש שכנים ערים.
- 2 יש להדליק את הנרות בלי ברכה.
- 3 יש להדליק את הנרות בברכה.
- 4 אין להדליק את הנרות כלל.

שאלה 8

כמה משלוחי מנות ומתנות לאביונים **חייב** אדם לתת בפורים?

- 1 משלוח מנות לאיש **אחד** ומתנה לאביון **אחד**
- 2 משלוח מנות לאיש **אחד** ומתנות **לשני** אביונים
- 3 משלוחי מנות **לשני** אנשים ומתנה לאביון **אחד**
- 4 משלוחי מנות **לשני** אנשים ומתנות **לשני** אביונים

שאלה 9

בטבלה שלפניכם מתוארים חלק מסימני ליל הסדר. השלימו ליד כל תיאור את סימן ליל הסדר המתאים. השתמשו בסימני ליל הסדר המופיעים במסגרת שלמטה.

סימן ליל הסדר	תיאור הפעולה	
פ	גומרים את ההלל.	דוגמה:
	מוזגים כוס ראשונה ומקדשים עליה.	1.
	מתחילים בסיפור יציאת מצרים.	2.
	טובלים את הירק במי־מלח או בחומץ ומברכים "בורא פרי האדמה".	3.
	נוטלים ידיים לפני הסעודה.	4.
	מברכים על אכילת מצה.	5.

• קדש • ורחץ • כרפס • יחץ • מגיד • רחצה • מוציא • מצה
• מרור • כורך • שולחן עורך • צפון • ברך • הלל • נרצה

שאלה 10

אם אדם שוכח לברך לפני בדיקת חמץ, מה עליו לעשות?

- 1 לברך כל עוד לא הסתיימה בדיקת החמץ.
 2 לברך בבוקר, לפני ששורפים את החמץ.
 3 להמשיך בבדיקה, אך לא לברך יותר.
 4 לברך רק לאחר סיום בדיקת החמץ.

שאלה 11

השלימו ליד כל כלי את דרך הכשרתו לקראת חג הפסח.
השתמשו בדרכי ההכשרה המופיעות במסגרת שלמטה.

- א. כפית _____
- ב. מקרר _____
- ג. שיפוד מתכת _____

• הגעלה • ליבון • הדחה יסודית

שאלה 12

לאיזו פעולה שייך הביטוי "כְּבוֹלְעוּ כֶּךָ פּוֹלְטוּ"?

- 1 אכילת מרור
- 2 נטילת ידיים
- 3 הגעלת כלים
- 4 אפיית מצות

שאלה 13

אם שוכחים לספור את ספירת העומר באחד הלילות, ונוזכרים בכך רק בלילה שלמחרת, כיצד יש לנהוג על פי ההלכה?

- 1 יש להמשיך ולספור בלי ברכה.
- 2 אין להמשיך ולספור את הספירה.
- 3 יש להמשיך ולספור בברכה כרגיל.
- 4 יש להמשיך ולספור רק את מספר השבועות.

שאלה 14

כמה ימים סופרים בספירת העומר?

33 1

48 2

49 3

51 4

שאלה 15

מדוע קוראים את מגילת רות בחג השבועות?

1 כי במגילה מוזכרת שמחת יום טוב.

2 כי במגילה מוזכרת הבאת ביכורים.

3 כי במגילה מוזכרת כניסתה של רות תחת כנפי השכינה.

4 כי במגילה מוזכרת החזרה של נעמי ושל רות לארץ ישראל.

שאלה 16

מדוע נקבע תשעה באב ליום צום?

1 כי ביום זה נהרג ברכוכבא.

2 כי ביום זה נחרב בית המקדש.

3 כי ביום זה נבקעה חומת ירושלים.

4 כי ביום זה החל המצור על ירושלים.

שאלה 17

אדם שכח לומר "יעלה ויבוא" בראש חודש.

על איזו תפילה או ברכה עליו לחזור?

1 תפילת שחרית

2 תפילת ערבית

3 ברכת המזון

4 ברכה מעין שלוש

חלק ב' – מצוות בין אדם למקום

שאלה 18

חכמים קבעו שיש להשתחוות בארבעה מקומות בתפילת העמידה. סמנו ✓ ליד **שניים** מהמקומות האלה.

- סוף ברכת "אבות" ("ברוך אתה ה' מגן אברהם") _____
- תחילת ברכת "אתה קדוש" ("אתה קדוש") _____
- תחילת ברכת "מודים" ("מודים אנחנו לך") _____
- תחילת ברכת "שים שלום" ("שים שלום טובה וברכה") _____
- סוף ברכת "שים שלום" ("המברך את עמו ישראל בשלום") _____

שאלה 19

לפניכם ארבע ברכות שמברכים בהזדמנויות שונות. השלימו מתי מברכים את כל אחת מהברכות. השתמשו באפשרויות המופיעות במסגרת שלמטה.

- ברכת "אשר יצר" – _____
- ברכת "בורא נפשות" – _____
- ברכת "עושה מעשה בראשית" – _____
- ברכת "זוכר הברית, נאמן בבריתו וקיים במאמרו" – _____

- אחרי שמבריא ממחלה קשה
- אחרי שתיית כוס מיץ
- אחרי שקוראים את פרשת "בראשית"
- אחרי שרואים ברק
- אחרי שמקיימים מצוות ברית מילה
- אחרי שרואים קשת
- אחרי עשיית צרכים

שאלה 20

לאה רוצה לאכול בארוחה לחמנייה, פתיתים, עוף וסלט ירקות.
מהי הברכה הראשונה שעליה לברך כדי לפטור את כל המאכלים האלה?

- 1 "שהכול"
- 2 "מזונות"
- 3 "המוציא"
- 4 "בורא פרי האדמה"

שאלה 21

סמנו ✓ ליד שני מאכלים שהברכה האחרונה שמברכים עליהם היא "ברכה מעין שלוש".

- בשר _____
- אבטיח _____
- תאנים _____
- אגסים _____
- עוגיות _____
- חטיף תפוחי אדמה _____

שאלה 22

איזו ברכה צריך לברך אדם שחלה במחלה והבריא ממנה?

- 1 "רפאנו ה' ונרפא"
- 2 "שהחיינו וקיימנו והגיענו"
- 3 "רופא כל בשר ומפליא לעשות"
- 4 "הגומל לחייבים טובות"

שאלה 23

על איזה זוג מזוגות העצים שלפניכם יש לברך את "ברכת האילנות" בחודש ניסן?

- 1 עץ תפוז ועץ לימון
- 2 עץ ברוש ועץ תפוח
- 3 עץ רימון ועץ אקליפטוס
- 4 עץ אלון ועץ ארז

שאלה 24

על איזו מצווה קבעו חכמים שהיא שְׁקוּלָה (שווה) כנגד כל המצוות?

- 1 קריאת שמע
- 2 יישוב ארץ ישראל
- 3 מתן צדקה
- 4 צום יום כיפור

שאלה 25

אלעד נָטע עץ פרי בחצר ביתו.

מאיזו שנה מותר לו לאכול מפרי העץ, בלי שיהיה בו איסור ערלה ונטע רבעי?

1 מהשנה החמישית מנטיעת העץ

2 מהשנה השלישית מנטיעת העץ

3 מהשנה השנייה מנטיעת העץ

4 מהשנה הראשונה מנטיעת העץ

שאלה 26

כאשר ייבנה בית המקדש ואדם יפריש מפירותיו "מעשר ראשון",
למי ייתן מעשר זה?

1 לכהן

2 לעני

3 לרבו

4 ללוי

שאלה 27

השלימו את הברכה.

"ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר _____ את האדם בחכמה
ו _____ בו נקבים נקבים _____ חלולים גלוי ו _____ לפני
כסא _____ שאם יפתח אחד מהם או יסתם אחד מהם אי אפשר
_____ ולעמוד לפניך אפילו שעה אחת.
ברוך אתה ה' רופא כל בשר ו _____".

שאלה 28

כיצד יקיים אדם את מצוות "אחרי ה' אלוקיכם תלכו"?

- 1 ילווה את ספר התורה חזרה לארון הקודש.
- 2 יעסוק בפעולות של גמילות חסדים.
- 3 יעלה לרגל שלוש פעמים בשנה.
- 4 ילך לשיעורי תורה בכל יום.

חלק ג' – מצוות בין אדם לחברו

שאלה 29

איזה מהאיסורים שלפניכם לא כלול במצוות "מורא אב ואם"?

- 1 האיסור לקרוא לאב או לאם בשמם
  - 2 האיסור לחלוק על דברי האב או האם
  - 3 האיסור לשבת במקום המיוחד לאב או לאם
  - 4 האיסור להתחיל לאכול בארוחה לפני האב או האם
- .....

שאלה 30

מדוע אדם חייב בכבוד רבו יותר מבכבוד אביו?

- 1 כי הוא נמצא עם רבו זמן רב יותר מעם אביו.
  - 2 כי אביו הביאו לחיי העולם הזה, ורבו יביאו לחיי העולם הבא.
  - 3 כי אביו משפיע רק על המשפחה שלו, ורבו משפיע על תלמידים רבים.
  - 4 כי רבו לומד תורה שנים רבות יותר מאביו.
- .....

שאלה 31

יאיר ראה אדם כבן שבעים נכנס לבית הכנסת, ועמד לכבודו. איזו מצווה קיים יאיר?

- 1 כבוד רבו
- 2 כבוד התורה
- 3 מפני שיבה תקום
- 4 ואהבת לרעך כמוך

שאלה 32

איזה איסור כלול בפסוק: "ולא תשים דמים בביתך"?

- 1 האיסור להשאיר בבית כסף ללא השגחה
- 2 האיסור להשאיר בבית אשפה במקום גלוי
- 3 האיסור להשאיר בבית חפץ במקום שבו הוא עלול להזיק לאדם
- 4 האיסור להשאיר בבית חפץ הדומה לחפץ של עבודה זרה

שאלה 33

נועה נתנה לעדי מדבקות, רק כדי שתוכל לשחק בכדור החדש של עדי.
על איזה איסור עברה נועה?

- 1 קנאה
- 2 גניבת דעת
- 3 גזילה
- 4 לא תשקר

שאלה 34

מהי הצדקה הטובה ביותר על פי ההלכה?

- 1 להשאיר אוכל בפתח ביתו של אדם עני.
- 2 לשים כסף בקופת צדקה לעניים.
- 3 להתייחס בכבוד לאדם עני.
- 4 לתת לאדם עני הלוואה.

שאלה 35

אמיר ראה את אביו עובר על דברי תורה.

מהי הדרך הנכונה שבה אמיר יכול להעיר לאביו, על פי ההלכה?

- 1 לומר לו: "אבא, הדבר אסור מן התורה".
- 2 לומר לו: "אבא, האם לא כתוב בתורה ש...?".
- 3 לומר לו: "אבא, עברת על דבר הכתוב בתורה".
- 4 לומר לו: "אבא, לא נהגת כדין", בלי לפרט.

חלק ד' – מושגים ביהדות ומבוא לתושבע"פ**שאלה 36**

באיזה מהמקרים שלפניכם אדם עובר על איסור רכילות?

- 1 כאשר הוא מספר על חברו דבר רע שהוא אמת.
- 2 כאשר הוא רוכל (מוכר) בשוק ומרמה את הקונים.
- 3 כאשר הוא מלבין את פני חברו ברבים.
- 4 כאשר הוא מוציא שם רע על חברו.

שאלה 37

מהו יום "אסרו חג"?

- 1 יום חג שבו מותר לעשות רק מלאכות לצורך אוכל נפש
- 2 יום חג שבו אסור לעשות מלאכות האסורות בשבת
- 3 היום שאחרי כל אחד משלושת הרגלים
- 4 היום שאחרי חנוכה ופורים

שאלה 38

כיצד מקיימים את המנהג "מלווה מלכה"?

- 1 סועדים סעודה במוצאי שבת.
- 2 מלווים את הכלה בדרך לחופה.
- 3 לובשים בגדים חגיגיים בשבת.
- 4 מברכים ברכה מיוחדת כשרואים מלכה.

שאלה 39

איזו מהברכות שלפניכם היא "ברכת המְצוֹת"?

1 "הגומל"

2 "רופא חולי עמו ישראל"

3 "בורא פרי העץ"

4 "לשמוע קול שופר"

שאלה 40

איזה מהמנהגים שלפניכם נהוג לעשות לזכר חורבן בית המקדש?

1 לכרוך את המצה ואת המרור יחד בליל הסדר.

2 לשבור כוס ולומר "אם אשכחך ירושלים" בחתונה.

3 לקרוע את הבגד כשאבלים על קרוב משפחה.

4 להשתתף ב"שמחת בית השואבה".

שאלה 41

איזה יום בשבוע **לא** יכול להיות היום הראשון של ראש השנה?

1 יום שני

2 יום שלישי

3 יום רביעי

4 יום חמישי

שאלה 42

לפניכם משפטים הקשורים לתקופת האמוראים.

איזה מהמשפטים **לא** נכון?

- 1 היה קשר בין חכמי בבל לחכמי ארץ ישראל.
- 2 אמוראי בבל נקראו "רב" ולא "רבי".
- 3 האמוראים עסקו בפסיקת ההלכה.
- 4 התלמוד הבבלי חובר בארץ ישראל.

שאלה 43

מהי "סתם מְשָׁנָה"?

- 1 מְשָׁנָה הכוללת יותר מהלכה אחת
- 2 מְשָׁנָה העוסקת בדיני סת"ם
- 3 מְשָׁנָה שנכתבה בלי ציון שמו של תנא
- 4 מְשָׁנָה המופיעה רק בברייתא ולא במשניות

שאלה 44

מי הם החכמים שערכו את התוספתא?

- 1 תלמידי הלל ושמאי
- 2 רבי חייא ורבי אושעיא
- 3 רבי עקיבא ורבי אליעזר
- 4 רבן גמליאל ורבי שמעון בנו

בהצלחה!

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.

72-06-05-02-01-01-011-012-06

722

מבחן 72 בתושבע"פ לכיתה ה', נוסח ב'

72-TOSH-012-5B-SOF-net